

Een nieuwe beleggingsopdracht

Beleggen in het nieuwe pensioenstelsel

Juni 2023

Rogier Swierstra
rogier.swierstra@pggm.nl

Bio Rogier Swierstra

- Client portfolio management bij PGGM (Vermogensbeheer) sinds 2014.
- Achtergrond in risicomanagement en kapitaalbeheer.
- Promotie wiskunde bij Universiteit Utrecht (2008).
- Affiliatie met UU; opleiding "Mathematics & Economics" (sinds 2022).

@rogierswierstra

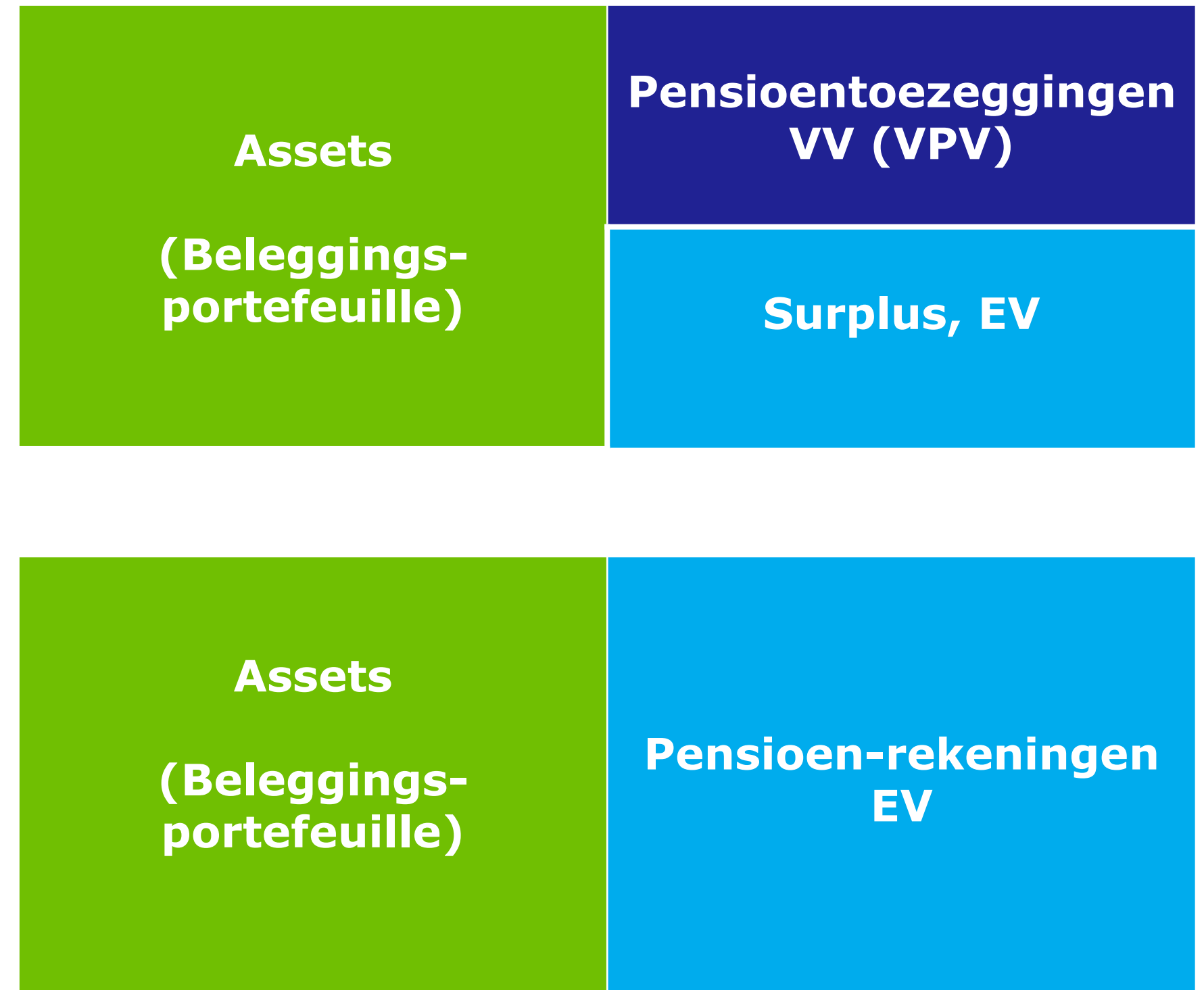
Synopsis

- Nieuwe regelingen -> nieuwe kapitaalstructuren
- Modigliani-Miller: dat maakt toch niet uit?
- Nieuwe ambities
- Formuleren van een nieuwe beleggingsopdracht
- Gevolgen en discussie

Nieuwe kapitaalstructuren

DB en DC fondsen hebben andere balans

- Onderscheid kapitaalstructuur
- DB/Uitkeringsovereenkomst geeft **Vreemd Vermogen**
- DC/Premieovereenkomst geeft **Eigen Vermogen**

- DB: wie levert eigen vermogen, draagt risico?
- NPC: is er vreemd vermogen?

NPC: flexibel en solidair contract

- Flexibele regeling heeft (tenminste) twee fondsen, gefinancierd als EV
- Solidaire regeling heeft collectieve portefeuille, voor risicodeling.
- Beschermingsrendement (VV) senior aan overrendement (EV).

Assets Beschermings- portefeuille	Inkomen fonds (Ook EV)
Assets Rendements- portefeuille	Groei-fonds (EV)
Assets Collectieve beleggings- portefeuille	Uitkeringen (Beschermings- rendement), VV
	Ambitie (Overrendement), EV

Modigliani Miller voor pensioen

“Wijze financiering onderneming irrelevant”

- (tot op eerste orde, ...)
- Gevolg voor pensioenfondsen:
optimaal beleggingsbeleid blijft optimaal ongeacht de regeling
- Maar was het beleggingsbeleid optimaal?
- En de tweede-orde randvoorwaarden (toezicht, ...) veranderen wel.
- Vooral: **nieuwe eigenaars** geven nieuwe ambities

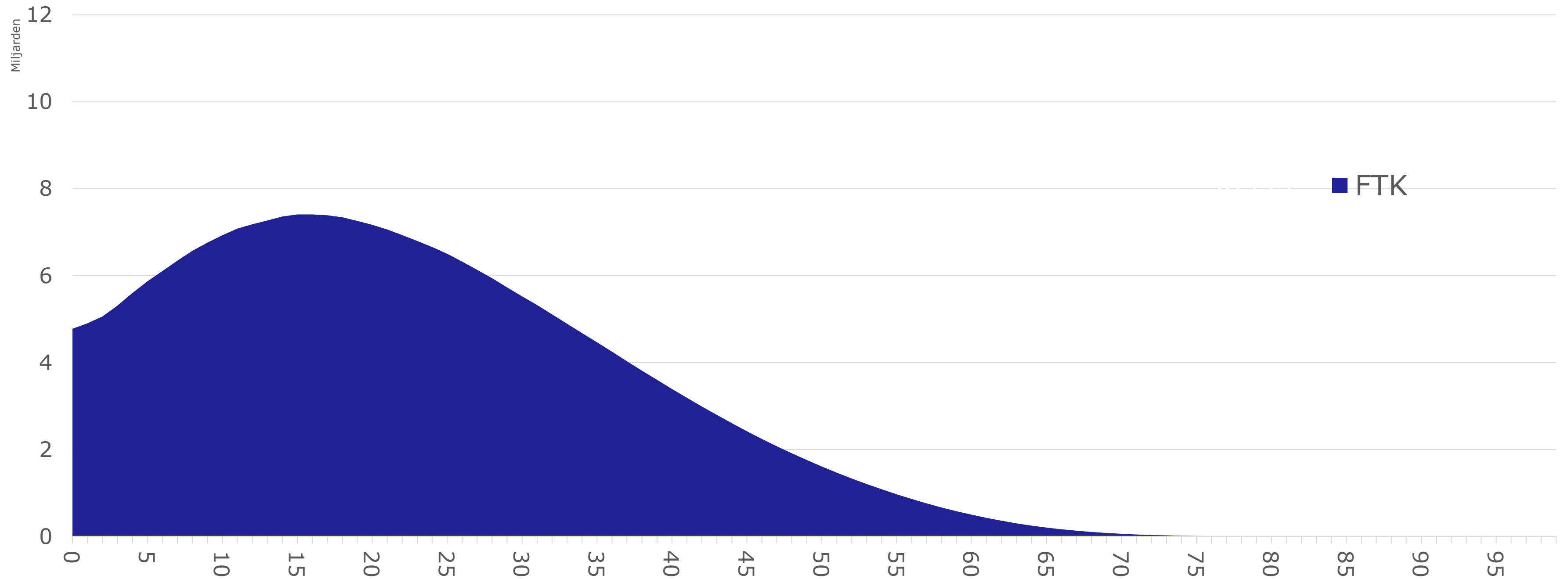
Nieuwe ambities

Waarom belegt een pensioenfonds?

- (Uitkering?)
- (Indexatie?)
- (Premie laag houden?)

- Waarom neemt een fonds risico?
- En wat is risico eigenlijk?
- Wat zou dan een risicovrije belegging zijn?
- En wanneer zou een pensioenfonds daarin beleggen?

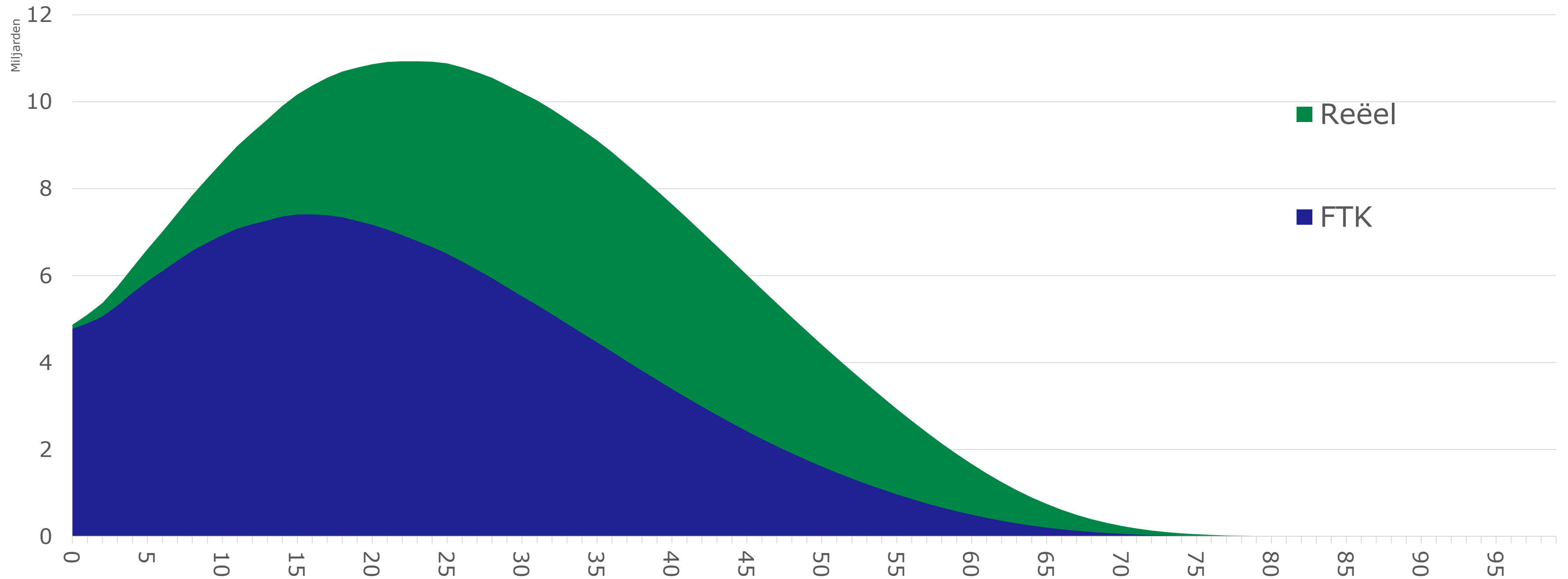
Geschatte kasstroom verplichtingen ...

Kasstroomen FTK

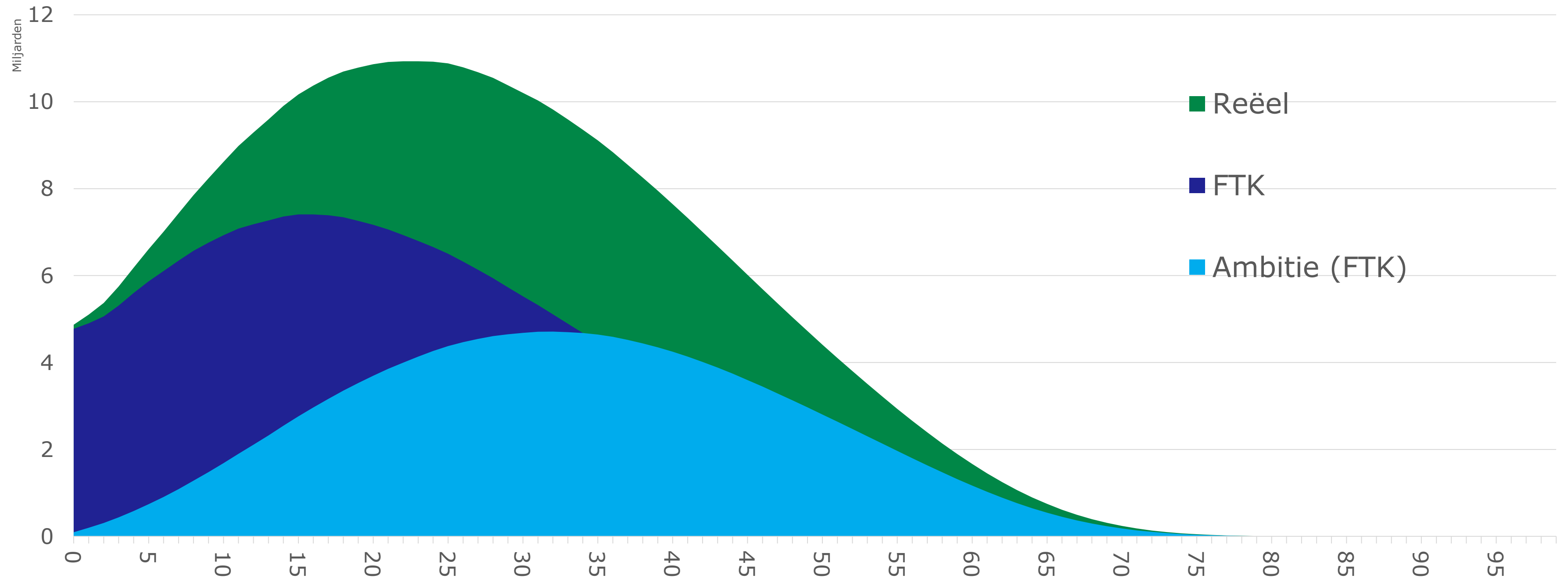
... inclusief indexatie ...

Kasstroom FTK

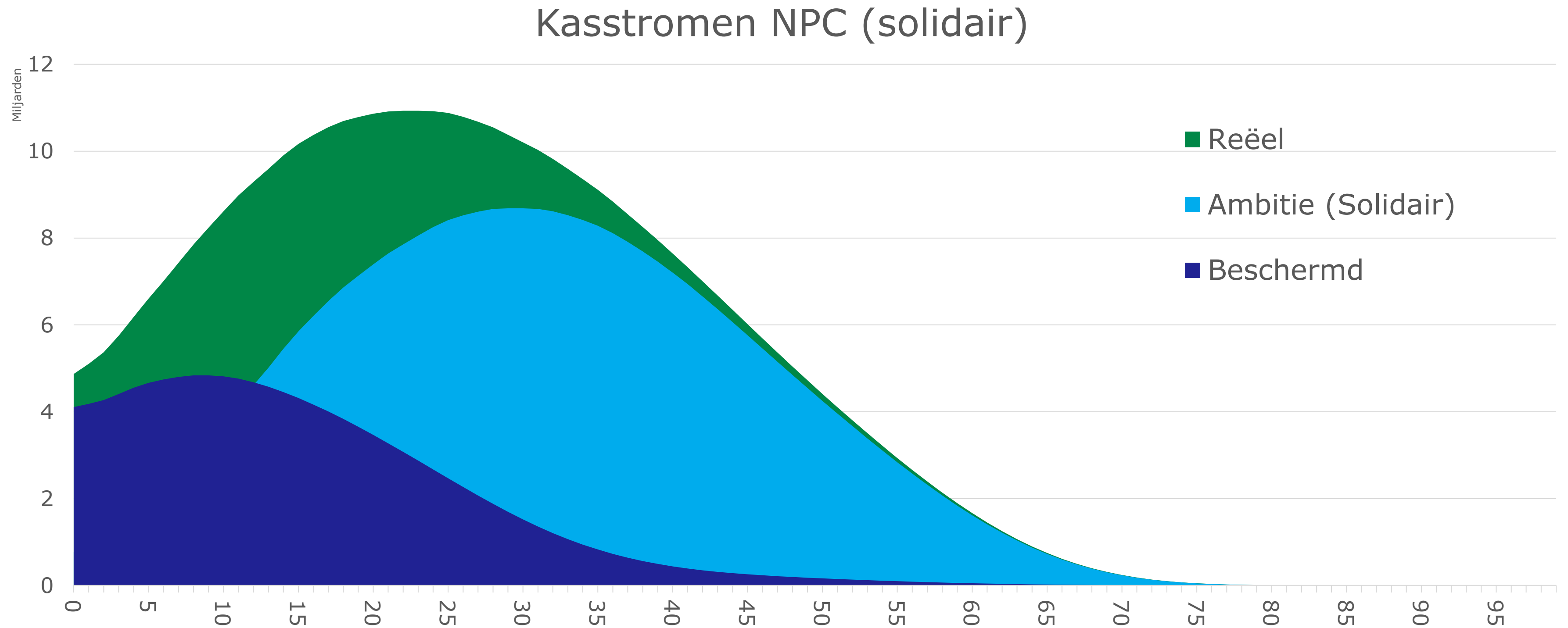

... en het verschil!

Kasstroomen FTK

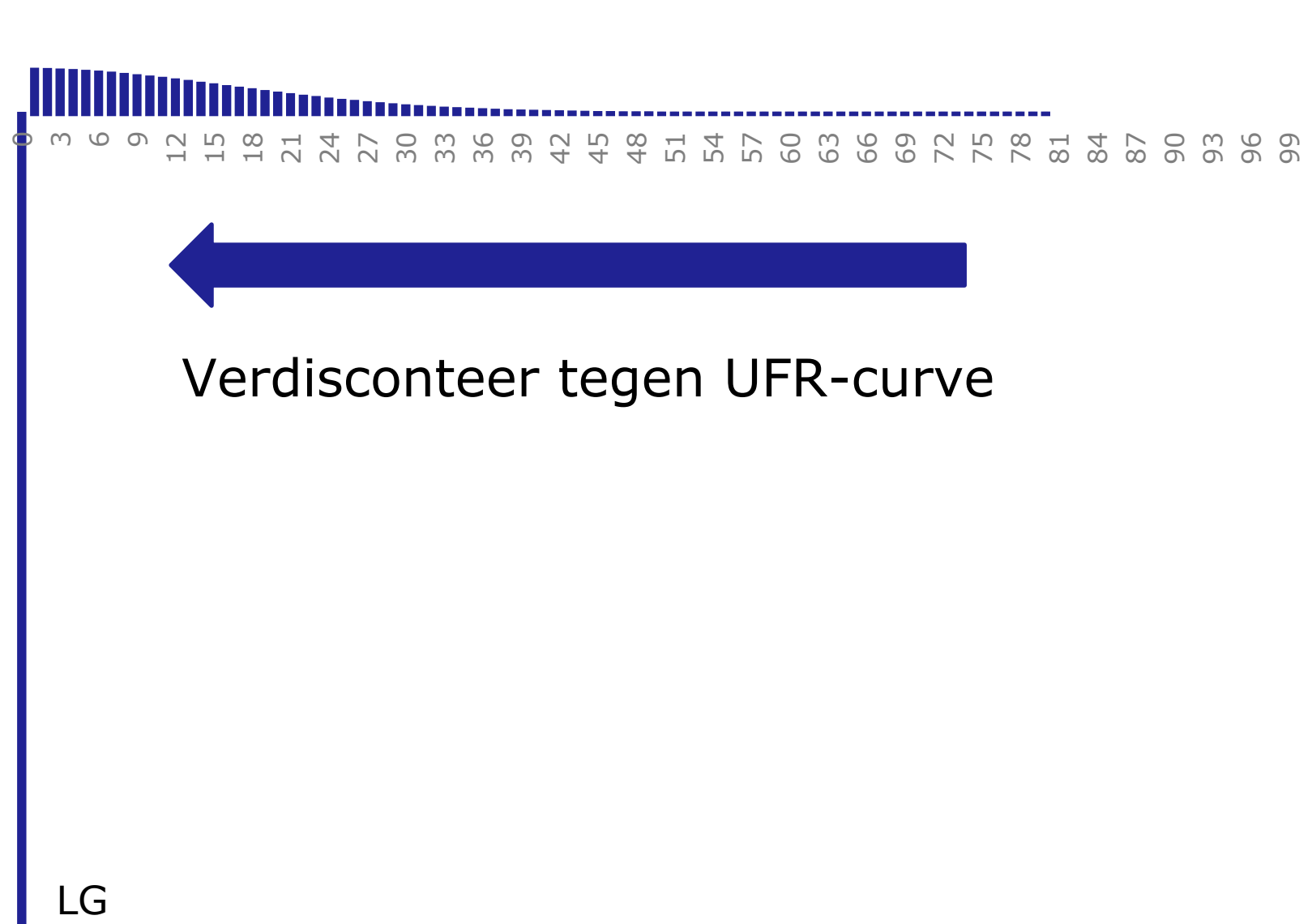
In NPC veranderen verhoudingen, niet het totaal

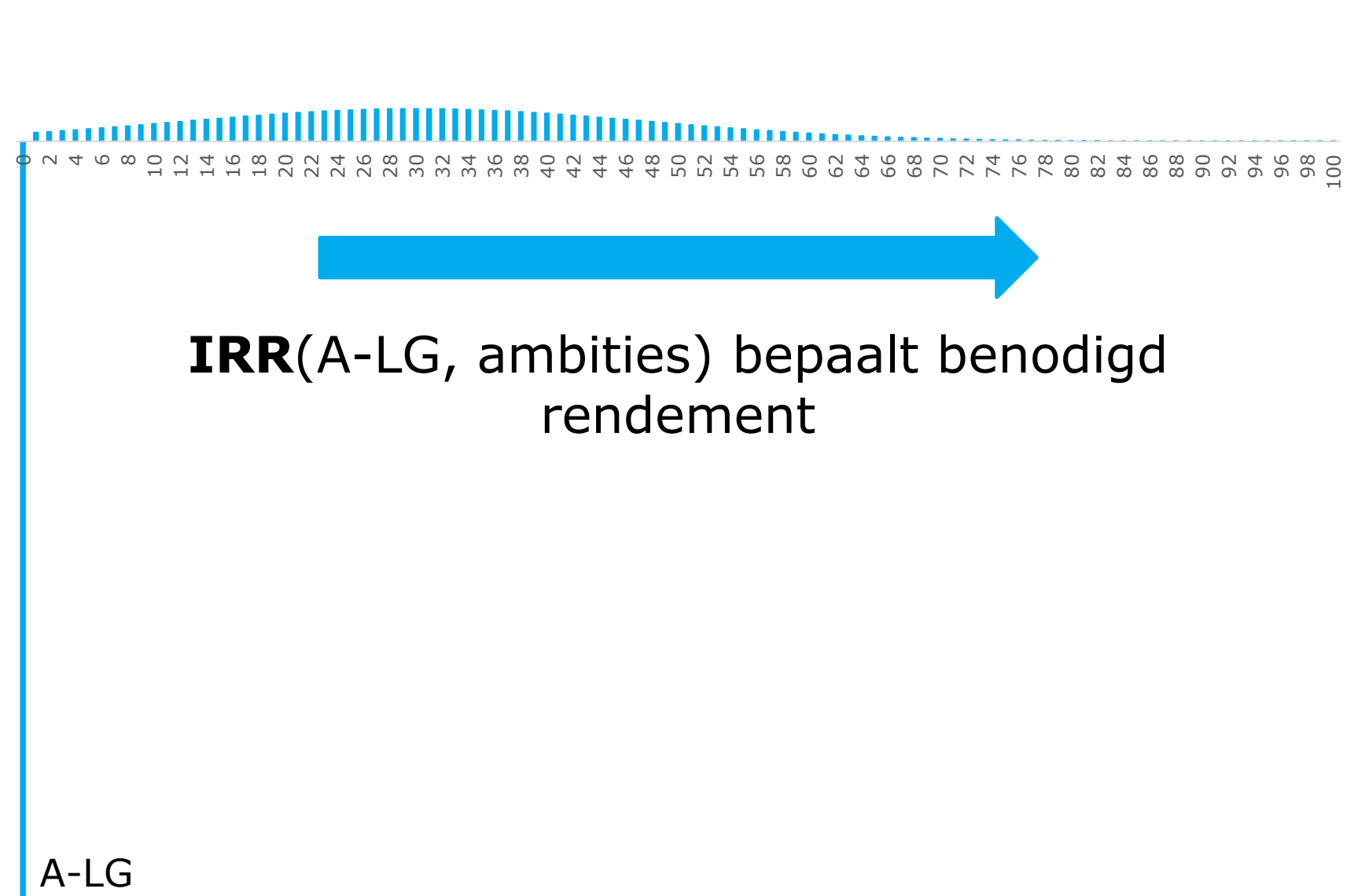
Formuleren van beleggings- opdracht

Kasstromen en benodigd rendement

Guaranteed cash-flow profile

Target cash-flow profile

Proces

- Actuarieel:
  - Deelnemersbestand en regeling bepalen projectie kasstromen
- ALM analyse:
  - Beschermingsrendement en **waardering** vreemd vermogen
  - **Ambities** (kasstromen) eigen vermogen
  - **Benodigd rendement** voor ambities overrendement
  - **Mix** {ZW, VRW, Kas} dat dit rendement haalt (obv Commissie Parameters)
  - **Risicobudget** is $TE(\text{Mix}, \text{Ambities})$
- Portefeuilleconstructie:
  - Rendement en risico bepalen en beoordelen **tov ambitie**
  - Uitvoeringsrisico tov mix begrenzen en monitoren

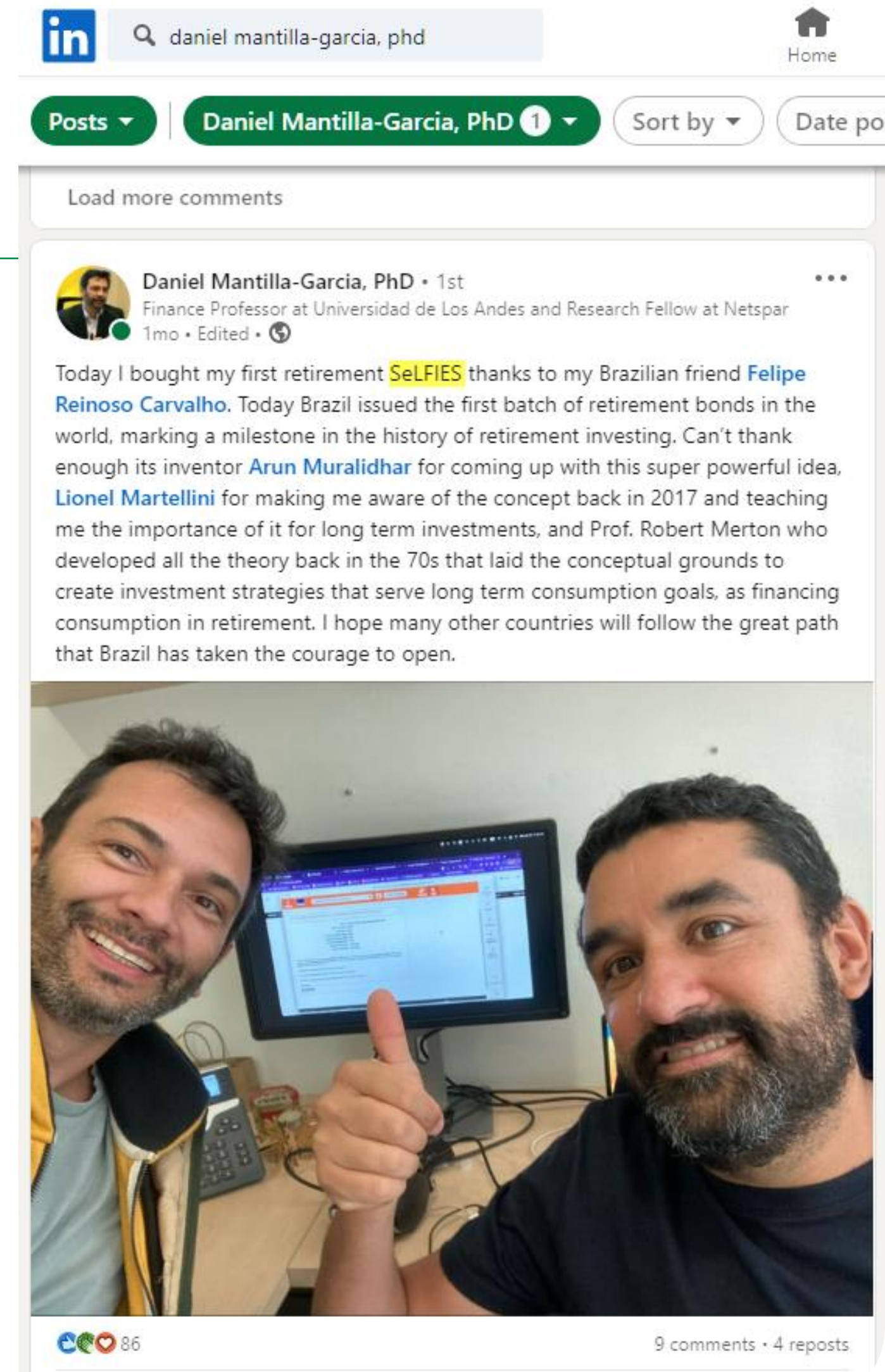
Synopsis

- Nieuwe regelingen -> nieuwe kapitaalstructuren
- Modigliani-Miller: dat maakt dus niet uit!
- Ambities van (nieuwe) verschaffers Eigen Vermogen
- Formuleren van een nieuwe beleggingsopdracht
- Gevolgen en discussie

Gevolgen en discussie

Eerste SELFIES

- Brazilië geeft in 2023 als eerste SELFIES uit.
- Daniel M-G post onmiddellijk eerste SELFIES selfie.
- Deze dia dient alleen voor het maken van een **Selfie**³

Bijlage

- Reële ambitie in nominaal kader
- Beleggingsbeleid: “wie” belangrijker dan “wat”
- Uniform risicobegrip -> integraal portefeuillemanagement

Cohorten: "Humpty Dumpty probleem"

Idee: fonds opdelen naar leeftijd, en beleggen per cohort

- Breekt risicodeling
- Verschuift vragen tav risico zonder deze op te lossen